

7202.01 – Fəlsəfi antropologiya ixtisası üzrə İmtahan Sualları

1. Fəlsəfədə insan mövzusunun yeri
2. Fəlsəfi antropologiyanın xüsusiyyətləri.
3. Elmi və fəlsəfi bilik sistemində fəlsəfi antropologiya.
4. Müasir elmi idrak və insan problemi.
5. Fəlsəfi antropologiyanın predmeti, vəzifələri, funksiyaları.
6. Biliklər sistemində antropologiyanın meydana gəlməsi və statusu.
7. Müasir fəlsəfi antropologiyanın problem dairəsi.
8. Antropoloqizm, antroposentrizm, antropomorfizm, humanizm metodoloji və dünyagörüşü yanaşması kimi.
9. Qədim Şərqi fəlsəfi ənənələrində insan fəlsəfi refleksiyaların predmeti kimi.
10. Platonçuluqda, aristotelimizdə insan mahiyyətinin interpretasiyası.
11. Orta əsrlər dövründə şəxsiyyət ideyası və antropologiyanın teoloji əsasları.
12. İslam dünyagörüşündə insan problemi.
13. Renessans humanizmində universal şəxsiyyət konsepsiyası.
14. R. Dekartın insan haqqında dualistik təlimi.
15. Maarifçiliyin ingilis-fransız modellərində “insan-maşın”
16. Alman klassik fəlsəfəsində insan varlığının transendental və mədəni-tarixi əsasları.
17. Azərbaycan fəlsəfi fikrində insan problemi.
18. M. Şelərin antropoloji təlimi; aksiologiya və sosiologiya.
19. X. Plesner: insan mövcudluğunun bazis strukturunun axtarışları.
20. A. Helen: müasir antropologiyada insan layihəsi; sosial institutların antropoloji anlamı.
21. Müasir personalizmdə (M. Bubber, K. Yasper, E. Munya) şəxsiyyətin kommunikativ təbiəti.
22. M. Haydeggerin ekzistensial ontologiyası.
23. Fransız ekzistensial fəlsəfəsində azadlıq problemi (J.P. Sartr, A. Kamyu).
24. Antropogenez probleminin mahiyyəti.
25. İnsanın heyvanlar aləmi sistemində yeri.
26. Homo-insan cinsinin təkamülünün təbii-tarixi pillələri.
27. Filogenez və ontogenez nəzəriyyəsi.
28. İnsanın mənşəyi haqqında kreasionizm konsepsiyası.
29. İnsanın mənşəyi haqqında bioloji konsepsiya.
30. İnsanın mənşəyi haqqında əmək konsepsiyası.
31. İnsanın mənşəyi haqqında mutasiya və kosmik konsepsiya.
32. Təkamülün sintetik nəzəriyyəsi. İki sıçrayış nəzəriyyəsi
33. Antropogenezin mono- və polisentrik nəzəriyyələri.
34. İnsanda bioloji və sosial aspektlərin nisbəti məsələlərinin əhəmiyyəti və səbəbləri.
35. İnsanın bioloji mövcudluğu.
36. Biheoverizm və neobiheoverizimdə insanın funksional davranış modeli (E. Torndayk, C. Uotson, F. Skinner).

37. Pozitivist antropologiyada (O.Kont, H. Spenser) təkamülçülük və üzvlük ideyaları.
38. Şəxsiyyət və mədəniyyətin inkişafında genetik əsaslar haqında müasir sosiobiologiya (E.Uilson, Ç. Lamsden, M.Ryuz, D.Fridmen).
39. Müasir fəlsəfə və mədəniyyətdə transhumanizim fenomeni.
40. İnsanın sosial mahiyyəti.
41. Marksizm və postmarksizmdə (M.Horkhaymer, Tadorno, H.Markuze, Y.Habermas) özgələşmə problemi və futuroloji ideallar.
42. Strukturalist antropologiya: dil və hakimiyyət diskurslarına görə insan (K.Levi-Stross, J. Lakan, M.Fuko).
43. İnsan subyektivliyinin tənqidi, poststrukturalizm və postmodernizmdə (R.Bart, J.Derrida, J.Bodriyar, J.F.Liotar) "müəllifin ölümü".
44. İnsan mövcudluğunun sosiomədəni səciyyəsi.
45. İnsan bədənini ilə əlaqədar mədəniyyətdə dixotomluq və holizm.
46. İnsan tələbatları və istəkləri və onların L.Maslouya görə ierarxiyası.
47. M.Merlo-Pontiyə görə insanın fenomenal cismaniliyi.
48. Z.Freyd və K.Q.Yunqun psixanalizində insan bədənini, cismaniliyi problemi.
49. İnsanın mənəvi aləmi və onun sosial fəlsəfi mahiyyəti.
50. İnsanın emosiyaları və ona dair baxışlar.
51. Yaradıcılıq və onun məhiyyəti.
52. İntuisiya və onun mahiyyəti.
53. Fəlsəfədə həyatın mənası problemi.
54. Ölüm və ölməzlik. Ölüm və ölməzlik arasında canlı əlaqə.
55. Yaradıcı ölməzlik, aktual ölməzlik.
56. Aktiv uzunömürlülük və insan səadəti.
57. Evtanaziyanın mənəvi-əxlaqi əsasları.
58. İnsan həyatının sonlu olması.
59. Fəlsəfədə şüur probleminin qoyuluşu.
60. Şüurun mənşəyi.
61. Şüurun ictimai təbiəti və mənbələri.
62. Şüurun strukturu. Mənlik şüuru.
63. Dərrakə və zəka. Ağıl və müdriklik.
64. Şüur və dil. Şüurun yaradıcı xarakteri.
65. İnsan psixikasında şüuri və qeyri-şüuri.
66. İnsan təfəkkürü biopsixososial hadisə kimi.
67. Şəxsiyyətin sosiallaşma prosesi: başlıca mexanizmlər və institutlar.
68. Təhsilin fəlsəfəsi. Təhsil sosial institut kim.
69. Fəaliyyət insanın başlıca səciyyəsi kimi. Fəaliyyət anlayışı və onun strukturu.
70. Fəlsəfədə yaradıcılıq mövzusu. Yaradıcı fəaliyyətin mexanizmləri və formaları.
71. Müasir informasiya məkanında virtuallaşma. Virtual kommunikasiyanın problemləri və perspektivləri.

72. İnsan və bəşəriyyətin gələcəyini təmin etmək.

73. Müasir global problemlərin antropogen faktoru. İnsan sivilizasiyasının fəlakət qarşısında olması.

74. İnsan və bəşəriyyətin gələcəyinin öyrənilməsi.

75. Elmin inkişafının insan haqqında təsəvvürlərə təsiri.